

SENSORVEILEDNING

SPED3001/3003

Lærevansker og særskilte behov i et individ- og systemperspektiv

Ordinær eksamen Høst 2021

Modul 1: Spesifikke lærevansker knyttet til språk og kognisjon

Denne eksamenen er knyttet til modul 1 på SPED 3001/3003, som omhandler spesifikke lærevansker knyttet til språk og kognisjon (språkvansker, lese- og skrivevansker og matematikkvansker).

Skoleeksamen: 07.10.2021 (6 timer).

Se kursbeskrivelsene med læringsmål (som er like for begge kursene):

SPED3001: <https://www.uio.no/studier/emner/uv/isp/SPED3001/>

SPED3003: <https://www.uio.no/studier/emner/uv/isp/SPED3003/>

Eksamensoppgave

Denne eksamen består av to deler. Del A med seks kortsvarsoppgaver og del B med to langsvarsoppgaver.

På del A skal du svare på **alle seks** (6) kortsvarsoppgavene.

På del B skal du velge **en** (1) av de to langsvarsoppgavene og svare kun på denne ene.

På kortsvarsoppgavene (del A) er det ikke forventet at du skal skrive en lang utredning, men svare kort og konsist på det som spørres om (maksimalt 300 ord pr. oppgave). Mens på langsvarsoppgaven (del B) skal du skrive mer utfyllende (maksimalt 1200 ord).

Hver av de to delene A og B teller 50 % av den samlede eksamenskarakteren på modul 1. Du må besvare og få bestått på både del A og B for å få bestått på eksamen.

Del A: Kortsvarsoppgaver

Svar på **alle seks** (6) kortsvarsoppgavene.

1. Velg tre språklige områder og redegjør for hvilke vansker barn med utviklingsmessige språkforstyrrelser (DLD) kan ha innenfor disse områdene.
2. Redegjør for hva stamming er og beskriv hvordan stamming kan påvirke ulike aspekter av livet til de som stammer (for eksempel sosialt, emosjonelt, skole og jobb).
3. Beskriv de karakteriserende lærevansker barn med dysleksi kan vise og angi kriteriene for en diagnose.
4. Barn med migrasjonsbakgrunn, som ikke har norsk som morsmål, har økt risiko for ikke å bli henvist til pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og er ofte underdiagnostisert når de har spesifikke lærevansker. Forklar hva personalet på skolen kan gjøre (for eks. i kartlegging) for å redusere disse risikoene når de mistenker at barnet kan ha mer alvorlige lesevansker.
5. Beskriv hvordan barn med utviklingsmessig dyskalkuli sine aritmetiske ferdigheter skiller seg fra barn med typisk utvikling.
6. Beskriv hva som ligger i begrepet matematikkangst og forklar hvilke konsekvenser det kan få for matematikklæring.

Del B: Langsvarsoppgave

Velge **en** (1) av de to langsvarsoppgavene og svar kun på denne ene.

1. Flerunderskuddsmodellen (multiple-deficit model [MDM]) kan hjelpe oss til å forstå lærevansker. Modellen antar at lærevansker er et resultat av det komplekse samspillet mellom risiko og beskyttende faktorer på ulike nivåer (for eks. genetisk, miljø, kognitiv). Forklar hvordan flerunderskuddsmodellen fungerer, hvordan risiko og beskyttende faktorer defineres og hvilken rolle de spiller, og hvordan denne modellen kan forklare komorbiditet mellom de spesifikke lærevansker som har blitt behandlet i denne modulen (DLD, dysleksi og dyskalkuli).
2. Etter oppstart på 5. trinn ble det synlig at Paula har vansker med grunnleggende ferdigheter innenfor lesing, skriving og matematikk. De grunnleggende leseferdighetene er etablert, men hennes skriveferdigheter er fortsatt ansett som problematiske. Når det gjelder matematikk viser hun mangler i grunnleggende ferdigheter. Multiplikasjonstabellen er ikke automatisert, og hun er ikke sikker på plassverdisystemet – blander ener- og tierplassen. Paula uttrykker selv at matematikk er vanskelig og at hun er lite motivert for det.

Skolen har kartlagt Paula med kartleggingsprøver med følgende resultater:

- Grunnleggende lesing: 30. persentil
- Staving: 10. persentil
- Matematikk (Regnefaktaprøven – multiplikasjon): 15. persentil

Skolen kommer til å gi Paula Tier 2 -støtte.

- a) Forklar den generelle ideen om hva nivå 2 -støtte skal inneholde.
- b) I tillegg gi to (2) eksempler på anbefalte metoder for utbedring av lese- og stavevansker (én metode for lesenøyaktighet eller flyt og én metode for stavemåte) OG to (2) eksempler på anbefalte metoder for utbedring av matematiske vanskeligheter, som kan brukes til å støtte Paulas læring.